

Τμήματα Πληροφορικής

**Το ΚΚΕ & η ΚΝΕ έχουν
πρόταση
για
τις σπουδές και
το αντικείμενό μας**

Φοιτητική
Επιτροπή
του Κεντρικού
Συμβουλίου της

ΚΝΕ

web: www.kne.gr // e-mail: kne@kne.gr

Μπήκαμε στη σχολή μας έχοντας μεγάλη αγάπη για τους υπολογιστές, γράφοντας τις πρώτες γραμμές κώδικα, παρακολουθώντας το πρόγραμμά μας να “κάνει κάτι”, αλλά κυρίως με τη διάθεση να δουλέψουμε δημιουργικά και η εργασία μας να έχει πραγματικά θετικό πρόσημο. Δεν επιλέξαμε τυχαία αυτήν την πορεία. Ο καθένας και η καθεμία μας έχει όνειρα. Ότι μέσα από τη δουλειά μας θα μπορέσουμε να συμβάλουμε σε έναν καλύτερο κόσμο, όπου η τεχνολογία δε θα υπηρετεί τα κέρδη των λίγων, αλλά τις ανάγκες των πολλών, όπου ο προγραμματιστής, ο μηχανικός, ο επιστήμονας θα βάζει τη γνώση του στην υπηρεσία της κοινωνικής ευημερίας. Πιστεύαμε πως σπουδάζοντας, κατακτώντας την επιστήμη μας, θα έχουμε τη δύναμη να προσφέρουμε λύσεις σε πραγματικά προβλήματα, να σταθούμε με αξιοπρέπεια, να ζούμε από τη δουλειά μας με περηφάνια, να αναγνωρίζεται η συμβολή μας.

..... Ποια είναι όμως η πραγματικότητα που συναντάμε;

Υποβαθμισμένες σπουδές

Οι σπουδές μας, και κατ’ επέκταση το πτυχίο μας, αντί να μας παρέχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να προσεγγίσουμε ολοκληρωμένα το επιστημονικό αντικείμενο της πληροφορικής, **μετατρέπονται σταθερά σε μια αποσπασματική “συρραφή” δεξιοτήτων**. Το περιεχόμενο των σπουδών υποβαθμίζεται και απογυμνώνεται από το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο, που αποτελεί βασική προϋπόθεση για να κατανοούμε σε βάθος την επιστήμη μας και να την εξελίσσουμε.

Το αντικείμενο της εργασίας μας, και κατ’ επέκταση των σπουδών μας, **απομακρύνεται συνεχώς από εκείνο που μας γοήτευσε όταν πρωτομπήκαμε στη σχολή**. Η πληροφορική, αντί να είναι μοχλός επιστημονικής και κοινωνικής προόδου, αντί να μαθαίνουμε πώς λειτουργούν τα θαύματα της τεχνολογίας και πώς να τα κάνουμε καλύτερα, μαθαίνουμε όλο και περισσότερο τα “trends”, τις “τεχνολογίες” που χρειάζονται οι επιχειρηματικοί όμιλοι στους οποίους θα δουλέψουμε. Μάλιστα, με τα εξαντλητικά project και τις αδιανόητες προθεσμίες μας προετοιμάζουν για τα 13ωρα εργασίας...

Αντί για ουσιαστική γνώση, που να ξεκινά από τον πυρήνα της πληροφορικής ως επιστήμη, της λογικής, της θεωρίας των αλγορίθμων, του σχεδιασμού συστημάτων, της σχέσης υλικού-λογισμικού, **“διδασκόμαστε” πιεστικά τις “τάσεις της εποχής”**, εργαλεία και τεχνολογίες με ημερομηνία λήξης. Κάθε νέο framework, κάθε νέο tool γίνεται αντικείμενο στο οποίο πρέπει να εξειδικευτούμε ενώ μετά από μερικούς μήνες, όταν βρεθεί αποδοτικότερη λύση, η γνώση μας “λήγει”. Τα προγράμματα σπου-

δών μας είναι γεμάτα με φαντεζί νέες εφαρμογές, ενώ οι απαραίτητες γνώσεις για την κατανόηση του γιατί δουλεύουν έτσι τα πράγματα και πώς μπορούμε να τα κάνουμε καλύτερα είναι ολοένα και λιγότερες. Μας εκπαιδεύουν ως εύκολα αναλώσιμους εργαζόμενους, εξαιρετικούς στην εφαρμογή των τεχνολογιών που “τρέχουν” αυτόν τον καιρό, αλλά όλο και πιο αδύναμους στην ουσιαστική κατανόηση του “γιατί” και του “προς τι” της κάθε τεχνολογίας. Παραδείγματος χάριν καταλήγουμε εξειδικευμένοι χρήστες προγραμματίζοντας με συγκεκριμένες τεχνολογίες (coders) ενώ οι γνώσεις και οι ικανότητές μας σε βαθύτερες πλευρές του software engineering και του σχεδιασμού των συστημάτων φθίνουν, χρόνο με τον χρόνο.

Τα πανεπιστήμια, διαχρονικά, υποχρηματοδοτούνται συστηματικά. Οι εργαζόμενοι, τα μέλη ΔΕΠ, οι διοικητικοί, οι κρίσιμοι για τη λειτουργία των εργαστηρίων ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ, στα πανεπιστήμια είναι πολύ λιγότεροι από αυτούς που χρειάζονται, ενώ οι μισθοί τους συχνά δεν επαρκούν ούτε για τη στοιχειώδη διαβίωσή τους. Οι υποδομές καταρρέουν, τα εργαστήρια υπολειπονται με παρωχημένο εξοπλισμό, και ορισμένες φορές μόνο στα χαρτιά, τα συγγράμματα υπολείπονται από τα αναγκαία, η σίτιση και η στέγαση μετατρέπονται σε είδη πολυτελείας. Εξαναγκάζομαστε εμείς και οι οικογένειές μας να πληρώνουμε τα πάντα από την τσέπη μας. Από τα βιβλία και τις σημειώσεις μέχρι τη στέγαση και τη μετακίνηση. Οι σπουδές μετατρέπονται ολοένα και πιο ανοικτά σε εμπόρευμα: Όποιος έχει να πληρώσει, σπουδάζει. Αυτή η διαχρονική και σκόπιμη απαξίωση αξιοποιείται ως μοχλός πίεσης για να παρουσιαστεί η αναζήτηση εξωτερικών πόρων, από επιχειρήσεις, την ΕΕ, ακόμη και το ΝΑΤΟ, ως δήθεν μονόδρομος.

Μια αγορά εργασίας “ζούγκλα”

Μετά το πτυχίο μάς περιμένει ένα εργασιακό τοπίο άγριο και εκθρικό. Οι νέοι επιστήμονες, που ονειρεύομασταν να δημιουργήσουμε, βρισκόμαστε εγκλωβισμένοι σε μια αγορά-ζούγκλα. Εξαντλητικά ωράρια, ασφυκτική πίεση, συνεχής ανασφάλεια, διαρκές κυνήγι πιστοποιήσεων, “αναβάθμισης δεξιοτήτων” και αναζήτησης νέων “τεχνολογιών” που πρέπει να γνωρίζουμε. Είναι το γνωστό παραμύθι του “lifelong learning” που μεταφράζεται σε διαρκή ανακύκλωση ανθρωπών και όχι γνώσης.

Δίπλα σε αυτό, απαιτούν από εμάς να μην κρίνουμε το περιεχόμενο της δουλειάς μας. Να προγραμματίζουμε χωρίς ερωτήσεις: Είτε πρόκειται για συστήματα καταστολής και πολέμου, είτε για εφαρμογές που στηρίζουν αντικοινωνικές δραστηριότητες όπως ο τζόγος ή η παρακολούθηση. Το πάθος με το οποίο αντιμετωπίζουμε το αντικείμενό μας, η δημιουργικότητά μας μετατρέπονται σε καύσιμο για να φτιάξουμε συστήματα που τελικά αντιστρατεύονται τις ίδιες τις αξίες μας.

Γιατί συμβαίνουν όλα αυτά;

Τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι τυχαίο. Δεν πρόκειται για “παραλείψεις” ή για λάθη κάποιων πανεπιστημιακών τμημάτων ή κυβερνήσεων. Είναι ο ίδιος ο πυρήνας της αστικής πολιτικής στην εκπαίδευση και στην εργασία.

Η εξήγηση είναι πως κάποιοι κερδίζουν:

Οι μελλοντικοί μας εργοδότες, οι όμιλοι της πληροφορικής

Οι φοιτητές των σχολών πληροφορικής δεν εκπαιδεύομαστε για να γίνουμε ολοκληρωμένοι επιστήμονες, αλλά για να προσαρμοστούμε στις άμεσες και προσωρινές ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων. Τα προγράμματα σπουδών σχεδιάζονται ώστε να παράγουν ευέλικτο και εύκολα αντικαταστάσιμο εργατικό δυναμικό. Στόχος δεν είναι να κατανοούμε, αλλά να εκτελούμε. «Να βγαίνουμε γρήγορα στην αγορά» για να στελεχώσουμε τις θέσεις που χρειάζεται το κεφάλαιο σήμερα –front-end developers, data analysts, testers– όχι επιστήμονες με πλήρη εικόνα του κύκλου σχεδίασης, λειτουργίας και κοινωνικής επίδρασης του λογισμικού. Άλλη μια πλευρά της

υποβάθμισης είναι η προωθούμενη αντιστοίχιση πτυχίων και κολλεγίων, τα ιδιωτικά “πανεπιστήμια”.

Το πτυχίο κάνει την αξία του ως ενιαίο επιστημονικό εφόδιο και μετατρέπεται σε ένα ακόμα πιστοποιητικό, σε μια ατέρμονη πορεία συνεχών πιστοποιήσεων. Ένα τέτοιο εργατικό δυναμικό είναι για το κεφάλαιο ο ιδανικός υπάλληλος: Φθηνός, ανάλωτος, πειθήνιος, χωρίς συνείδηση του ρόλου του. Όσο πιο μακριά βρίσκεται ο εργαζόμενος από τον πυρήνα του σχεδιασμού, τόσο λιγότερο μπορεί να σκεφτεί τι φτιάχνει και για ποιον το φτιάχνει. Κι έτσι, δε χρειάζεται να “χαλάει τη σούπα” με ερωτήσεις για σκοπούς, για χρήσεις, για επιπτώσεις.

Η αγορά εργασίας ως μηχανισμός πειθάρκησης

Το αποτέλεσμα είναι ότι ο χώρος της πληροφορικής, που παρουσιάζεται ως “προνομιούχος”, μετατρέπεται σε αρένα εξαντλητικού ανταγωνισμού. Οι εργαζόμενοι στοιβάζονται σε open spaces και κλειστά γραφεία, με ωράρια που τελειώνουν όταν τελειώσει το sprint, χωρίς συλλογικές συμβάσεις, με ρυθμούς που φθείρουν σώμα και νου. Ο εργάσιμος και ο ελεύθερος χρόνος χάνουν τη διάκρισή τους, η τηλεργασία ελαστικοποιεί πλήρως την εργασία, αφού ο “πληροφορικός” είναι συνεχώς διαθέσιμος στον εργοδότη, συνεχώς σκέφτεται για το πρόβλημα που τον απασχολεί, κυνηγάει τη μία ή την άλλη πιστοποίηση, χρησιμοποιεί τον ελεύθερο χρόνο του για να γίνει “καλύτερος εργαζόμενος”. Η τεχνική νοημοσύνη, που διαφημίζεται ως εργαλείο προόδου, χρησιμοποιείται από τις ίδιες τις εταιρείες ως μέσο έντασης της εκμετάλλευσης: Συστήματα παρακολούθησης απόδοσης, αυτοματοποιημένος έλεγχος κώδικα, εργαλεία που μετρούν “παραγωγικότητα”. Και την ίδια στιγμή, η είσοδος φθηνότερων εργατικών χεριών από περιοχές της Ασίας και αλλού αξιοποιείται από τους ομίλους για να πιέζουν προς τα κάτω τους μισθούς, ενώ ο ανταγωνισμός μεταξύ των εργαζομένων εντείνεται.

Η “μαγεία” των start-up & ο ατομικός δρόμος

Ενώ το άγχος και ο ανταγωνισμός μεγαλώνουν, μας ταΐζουν το αφήγημα του “ατομικού δρόμου”. Η προπαγάνδα της “καινοτομίας”, του “επιχειρηματικού πνεύματος” και των start-up είναι το πιο ύπουλο εργαλείο για την αποπολιτικοποίηση και την αποδιοργάνωσή μας. «Φτιάξε τη δική σου start-up», «πούλα την ιδέα σου», «ξεχώρισε», «αν δουλέψεις σκληρά, θα τα καταφέρεις». Πρόκειται για ένα επικίνδυνο ψέμα. Η λεγόμενη “καινοτομία” που ευαγγελίζεται δεν είναι παρά μια αρένα όπου λίγοι θησαυρίζουν και οι πολλοί εξαπνούνται. Η κοινωνική στατιστική είναι αμείλικτη: από δέκα νεοφυείς επιχειρήσεις, εννιά αποτυγχάνουν, ενώ πίσω τους αφήνουν διαλυμένα όνειρα, εξοντωτικές ώρες απλήρωτης δουλειάς και μια ολόκληρη γενιά προγραμματιστών εξουθενωμένων αλλά “ευέλικτων”. Πρόκειται για μεθοδευμένο σχέδιο: Το κεφάλαιο ενθαρρύνει τη διαρκή “πρωτοβουλία” των νέων, ώστε να αντλεί φρέσκες ιδέες, νέα προϊόντα, νέες εργατικές δεξιότητες, τις οποίες στη συνέχεια εξαγοράζει για ψήχουλα. Το σύνθημα “δούλεψε την ιδέα σου, και αν είναι καλή, θα σε αγοράσουμε” αποκαλύπτει με τον πιο ωμό τρόπο τι σημαίνει “ελεύθερη αγορά”: Εκμετάλλευση.

Πληροφορική & πόλεμος: Η πιο σκοτεινή όψη

Στον σύγχρονο κόσμο, όπου ο πόλεμος και η προετοιμασία του διαπερνούν όλους τους τομείς της οικονομίας, η πληροφορική έχει καταλυτικό ρόλο. Από τον προγραμματισμό drones και “έξυπνων” όπλων μέχρι τις πλατφόρμες επιτήρησης και καταστολής, ο ψηφιακός κόσμος γίνεται εργαλείο κυριαρχίας και ελέγχου. Δεν είναι τυχαίο ότι σχεδιάζονται πανεπιστημιακά προγράμματα και ερευνητικά έργα κάτω από την ομπρέλα στρατιωτικών προγραμμάτων, της ΕΕ ή του ΝΑΤΟ. Οι φοιτητές εξοικειώνονται, από τα χρόνια της σχολής, με την παραδοχή ότι «η τεχνολογία είναι ουδέτερη». Μας μαθαίνουν να μη ρωτάμε για ποιον φτιάχνουμε τα συστήματα. Αυτή η “ουδετερότητα” είναι το πιο επικίνδυνο ψέμα της εποχής: Η τεχνολογία που αποκόπτεται από την κοινωνική της λειτουργία παύει να είναι επιστήμη, γίνεται εργαλείο επιβολής. Καμία συζήτηση δε γίνεται μέσα στις σχολές μας για τα τεράστια ηθικά και πολιτικά ζητήματα που προκύπτουν από τα συστήματα που δημιουργούμε για το κεφάλαιο. Τι γίνεται με τα συστήματα παρακολούθησης, τα συστήματα καταχώρισης ολόενα και περισσότερων πληροφοριών, ποιος και γιατί τα χρειάζεται. Τι γίνεται με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης και τα πολλαπλά οικονομικά, πολιτικά σκόπημα και ηθικά προβλήματα που δημιουργούνται, τι γίνεται με το software στον πόλεμο κι άλλα πολλά.

Δεν είναι «η μία ή η άλλη κυβέρνηση», είναι η ίδια πολιτική!

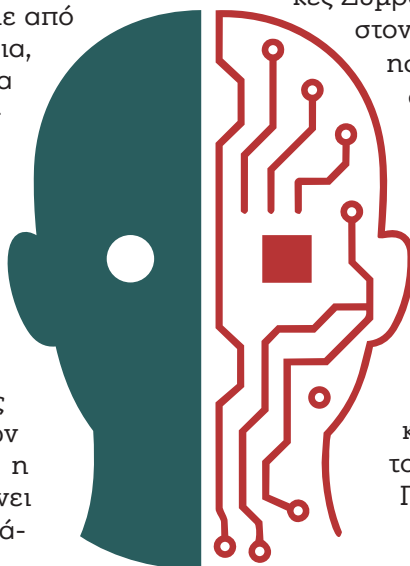
Η υποβάθμιση των σπουδών και η εργασιακή ανασφάλεια δεν είναι συγκυριακά φαινόμενα, ούτε αποτέλεσμα κακοδιαχείρισης. Είναι συνέπεια της πολιτικής που υπηρετεί τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων –όποιο κόμμα κι αν βρίσκεται στην κυβέρνηση. Χρόνια τώρα βλέπουμε την ίδια συνταγή: υποχρηματοδότηση των πανεπιστημίων, διάσπαση και απαξίωση των πτυχίων, θεσμοθέτηση κολλεγίων και ιδιωτικών δομών, προώθηση του δόγματος «ο φοιτητής-πελάτης και ο εργαζόμενος-αναλώσιμος», ενώ δίπλα στο “καρότο” υπάρχει και το “μαστίγιο”, της πανεπιστημιακής αστυνομίας, της επιτήρησης και της καταστολής. Η υποχρηματοδότηση των πανεπιστημίων, η υποβάθ-

μιση των προγραμμάτων σπουδών, η αποσύνδεση πτυχίου-επαγγέλματος, η άνευ κριτικής αποδοχή του κυρίαρχου αφηγήματος, δεν είναι “έργα και ημέραι” μόνο της κυβέρνησης της ΝΔ. Είναι διαχρονική πολιτική όλων των κυβερνήσεων των τελευταίων δεκαετιών, είναι στο DNA της πολιτικής της ΕΕ για την ανώτατη εκπαίδευση, είναι η ουσία της αστικής πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η αιτία είναι ταξική. Η αστική πολιτική θέλει νέους “ευέλικτους” εργάτες, πιο φτηνούς, πιο υποταγμένους, πιο εξαρτημένους. Όσο περισσότερο η εκπαίδευση προσαρμόζεται στις ανάγκες της αγοράς, τόσο περισσότερο χάνει τον κοινωνικό και προοδευτικό της χαρακτήρα.

Ποιος αποφασίζει τελικά για το τι παράγεται;

Στο βάθος, το πρόβλημα είναι το ίδιο παντού: Ποιος αποφασίζει για το τι παράγεται, με τι σκοπό, και ποια είναι η παραγωγή που ετοιμάζει. Σήμερα, η εργασία του πληροφορικού γίνεται σε μεγάλους ομίλους πληροφορικής, που αποφασίζουν τι κώδικα θα αναπτύξουν με κριτήριο το κέρδος τους. Οι ηθικοί φραγμοί, η ανάγκη το λογισμικό να προωθεί την ευημερία των πολλών είναι “άλλα λόγια να αγαπιόμαστε” και παράλληλα το κέρδος τους, θέλει πολλούς φθηνούς, ευέλικτους εργαζόμενους, που να υλοποιούν το εκάστοτε σχέδιο του ομίλου. Σε τελευταία ανάλυση, η επιστήμη μας γίνεται εργαλείο στα χέρια του κεφαλαίου και του κέρδους του, και οι σπουδές καθορίζονται με αυτόν τον τρόπο.

Γι’ αυτό και η αστική πολιτική, ανεξάρτητα από το ποιος βρίσκεται στην κυβέρνηση είναι ίδια. Αυτή είναι τελικά η αιτία της υποβάθμισης των σπουδών μας. Η “άρνηση” αυτής της υποβάθμισης προϋποθέτει την “άρνηση” της αστικής πολιτικής που τη γεννά. Αν θέλουμε σπουδές ουσιαστικές, αν θέλουμε να ζούμε από τη δουλειά μας με αξιοπρέπεια, τότε ο αγώνας μας δεν μπορεί να παραμένει σε μερικά μόνο αποσπασματικά αιτήματα. Δεν αρκεί να ζητάμε “λίγο καλύτερα μαθήματα” ή “λίγο υψηλότερους μισθούς”. Πρέπει, ο αγώνας μας να προσανατολίζεται τελικά στη ρίζα του προβλήματος: Στο ίδιο το σύστημα που βλέπει τη γνώση και την εργασία ως εμπόρευμα, που βλέπει τη δουλειά μας ως μέσο για συσσώρευση κερδών από το μεγάλο κεφάλαιο, που η εκάστοτε κυβέρνηση διαμορφώνει εκείνους τους όρους για να αυξά-

νονται. Οι σημερινοί μας αγώνες βάζουν στην προμετωπίδα τις διεκδικήσεις για καλύτερες σπουδές, για πτυχία με αξία, για ουσιαστική χρηματοδότηση των πανεπιστημίων, για βελτίωση των συνθηκών δουλειάς, για Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, τον αγώνα κόντρα στον πόλεμο και στην στρατιωτικοποίηση των πανεπιστημίων, βάζουν στο στόχαστρο όλες τις πλευρές της αστικής πολιτικής, ανοίγουν τον δρόμο για τους μεγάλους αγώνες της επόμενης μέρας. Η λύση βρίσκεται στον δρόμο της συλλογικής οργάνωσης και διεκδίκησης με ταξικό προσανατολισμό. Οι φοιτητές δεν είμαστε μόνοι. Έχουμε στο πλευρό μας τα ταξικά σωματεία των εργαζομένων του κλάδου, όπως το Συνδικάτο Εργατοϋπαλλήλων Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής (ΣΕΤΗΠ) και το Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών (ΣΜΤ).

Κοινά προβλήματα, κοινοί αγώνες

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στις σχολές είναι τα ίδια με εκείνα που συναντούν οι εργαζόμενοι στον χώρο της πληροφορικής. Η εντατικοποίηση, η εργασιακή ανασφάλεια, η εξάρτηση από τις “πιστοποιήσεις” και τους “στόχους” δεν είναι μεμονωμένα φαινόμενα. Ενώνουν φοιτητές και εργαζόμενους κάτω από τον ίδιο κοινό παρονομαστή: Οι εργαζόμενοι πληροφορικοί βιώνουν την εκμετάλλευση της δουλειάς τους απ’ τους ομίλους. Οι φοιτητές σήμερα, βιώνουμε την προετοιμασία μας για να γίνουμε ιδανικοί εργαζόμενοι αύριο. Η ενότητα αυτών των αγώνων είναι η δύναμή μας. Όταν οι φοιτητές αγωνίζονται στο πλάι των εργαζομένων, όταν διεκδικούν συλλογικά το δικαίωμα στη γνώση, στη δουλειά και στη ζωή με αξιοπρέπεια, τότε αλλάζουν οι συσχετισμοί.

Μπορούμε και πρέπει να παλέψουμε:

- Για σπουδές με αξία, ενιαίο πτυχίο με πλήρες επιστημονικό περιεχόμενο, που να αποτελεί τη μόνη προϋπόθεση για εργασία στο αντικείμενο.
- Για ουσιαστική αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης, σύγχρονες υποδομές, δωρεάν σίτιση και στέγαση για όλους τους φοιτητές.
- Για Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας στον κλάδο, που να εξασφαλίζουν αξιοπρεπείς μισθούς, ανθρώπινα ωράρια,

προστασία από την εντατικοποίηση.

- Ενάντια στη διείσδυση του ΝΑΤΟ, της στρατιωτικής έρευνας, του πολέμου μέσα στο Πανεπιστήμιο.
- Να παλέψουμε για ένα άλλο σύστημα όπου παιδεία, έρευνα και εργασία θα υπηρετούν την κοινωνική πρόοδο, όχι την κερδοφορία. Για μια επιστήμη στην υπηρεσία του λαού, όχι της καταστολής, του πολέμου και των κερδών μονοπωλίων.

Για μια πληροφορική που θα υπηρετεί τον λαό

Η επιστήμη της πληροφορικής έχει τεράστιες δυνατότητες. Στο πλαίσιο ενός άλλου δρόμου ανάπτυξης, μπορεί να βοηθήσει στον σχεδιασμό της παραγωγής, να απαντήσει στις κοινωνικές ανάγκες, να συνδράμει στην επίλυση σε προβλήματα μετακίνησης, υγείας, ενέργειας. Αυτές οι δυνατότητες όμως ακρωτηριάζονται όσο κριτήριο της παραγωγής είναι το κέρδος, και η πληροφορική χρησιμοποιείται για πιο επιθετικά όπλα, για καλύτερα συστήματα καταστολής, για να γίνουν οι εργασιακές σχέσεις αφόρητες. Αλλά, όπως δεν είναι νομοτέλεια η τεχνολογία να χρησιμοποιείται για συστήματα επιτήρησης και εξοπλισμούς για πολέμους, δεν είναι νομοτέλεια η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας να καρπώνεται από τους ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων σε βάρος των εργαζόμενων. Είναι αποτέλεσμα της ίδιας της ταξικής φύσης του συστήματος σήμερα. Το δικό μας όραμα είναι διαφορετικό. Θέλουμε μια επιστήμη που θα ανήκει σε αυτούς που τη δημιουργούν. Θέλουμε να δουλεύουμε με γνώση του κοινωνικού σκοπού της εργασίας μας. Θέλουμε οι κόποι μας να πιάνουν τόπο, όχι στα ταμεία των ομίλων,

αλλά στις ανάγκες των ανθρώπων. Η επιστήμη της πληροφορικής αποτελεί σήμερα μία από τις πιο ανεπτυγμένες παραγωγικές δυνάμεις της εποχής μας. Οι δυνατότητές της είναι τεράστιες. Μπορεί να συμβάλει στον σχεδιασμό της παραγωγής, στην πρόβλεψη κοινωνικών αναγκών, στη βελτίωση των μεταφορών, στην αναβάθμιση της υγείας, της ενέργειας, της εκπαίδευσης, στην προστασία από φυσικούς κινδύνους, στη μείωση του ανθρώπινου μόχθου. Σε μια σοσιαλιστική κοινωνία, όπου τα βασικά μέσα παραγωγής γίνονται κοινωνική ιδιοκτησία και η εξουσία περνά στα χέρια της εργατικής τάξης, αλλάζει ριζικά ο χαρακτήρας της ανάπτυξης. Σκοπός της παραγωγής γίνεται η ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών κι όχι η κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων. Σε αυτές τις συνθήκες, η πληροφορική μπορεί να αναδειχθεί σε βασικό εργαλείο του κεντρικού επιστημονικού σχεδιασμού.

Ο κεντρικός σχεδιασμός δεν είναι τεχνική αλλά η συνειδητή οργάνωση της οικονομίας με βάση τις δυνατότητες της κοινωνίας και τις ανάγκες του λαού. Και ακριβώς εδώ η πληροφορική μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο. Μπορεί να επιτρέψει τη γρήγορη συλλογή και επεξεργασία μεγάλου όγκου δεδομένων για την παραγωγή, τις πρώτες ύλες, τις υποδομές, τις ανάγκες σε τρόφιμα, ενέργεια, φάρμακα, μεταφορές. Μπορεί να συμβάλλει στον συντονισμό κλάδων και περιοχών, ώστε να αποφεύγονται ελλείψεις, καθυστερήσεις και σπατάλες. Μπορεί να βοηθήσει στον σχεδιασμό νέων εργοστασίων, δικτύων μεταφορών, κατοικιών, σχολείων και νοσοκομείων με επιστημονικά κριτήρια.

Οι δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης και των σύγχρονων υπολογιστικών μοντέλων μπορούν να αξιοποιηθούν για προσομοιώσεις και επιλογή βέλτιστων λύσεων για:

- ▶ Ασφαλέστερα και ταχύτερα μέσα μαζικής μεταφοράς.
- ▶ Εξοικονόμηση ενέργειας.
- ▶ Καλύτερο σχεδιασμό παραγωγικών μονάδων.
- ▶ Πρόληψη βλαβών και εργατικών ατυχημάτων.
- ▶ Εγκαιρη αντιμετώπιση υγειονομικών κινδύνων.
- ▶ Ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών της χώρας.

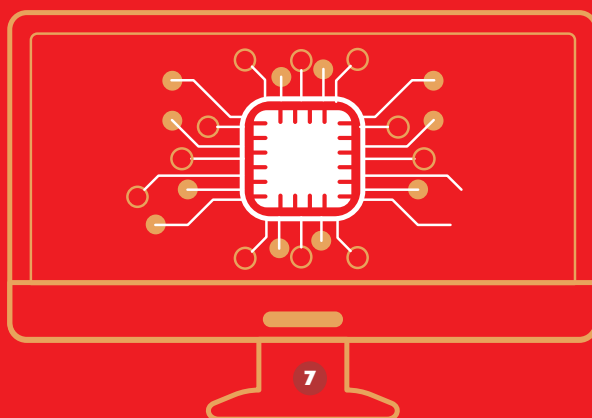
Η αύξηση της παραγωγικότητας που προσφέρει η πληροφορική, αντί να μετατρέπεται σε ανεργία και εντατικοποίηση, μπορεί στον σοσιαλισμό να μεταφραστεί σε μείωση του εργάσιμου χρόνου, αύξηση του ελεύθερου χρόνου, άνοδο του μορφωτικού και πολιτιστικού επιπέδου του λαού. Οι εργαζόμενοι στην πληροφορική, οι επιστήμονες, οι μηχανικοί, οι τεχνικοί, δε θα εργάζονται για τα κέρδη των μονοπωλίων, αλλά με γνώση του κοινωνικού σκοπού της δουλειάς τους. Η δημιουργικότητά τους θα απελευθερωθεί, γιατί θα εντάσσεται σε μια συνολική προσπάθεια κοινωνικής πρόοδου. Γι' αυτό η πραγματική απελευθέρωση της τεχνολογίας περνά μέσα από την απελευθέρωση της κοινωνίας από τα δεσμά του καπιταλιστικού κέρδους. Η πληροφορική, ενταγμένη στον κεντρικό σχεδιασμό και την κοινωνική ιδιοκτησία, μπορεί να γίνει δύναμη για μια νέα κοινωνία: τη σοσιαλιστική κοινωνία.

Γι' αυτό παλεύουμε για ένα πρόγραμμα σπουδών:

Που δε θα περιορίζεται μόνο στην εκμάθηση τεχνικών δεξιοτήτων και εργαλείων, ούτε να αντιμετωπίζει τον φοιτητή απλώς ως μελλοντικό προγραμματιστή για τις ανάγκες της αγοράς. Η ουσιαστική επιστημονική εκπαίδευση απαιτεί όχι μόνο γνώση του «πώς» λειτουργούν τα συστήματα, αλλά και βαθύτερη κατανόηση του «γιατί» αναπτύσσονται, ποια κοινωνικά προβλήματα λύνουν, ποια συμφέροντα υπηρετούν και ποιες συνέπειες παράγουν. Βασικός πυρήνας ενός τέτοιου προγράμματος οφείλει να είναι η ισχυρή θεωρητική και επιστημονική κατάρτιση. Χωρίς αυτή, η εκπαίδευση κινδυνεύει να μετατραπεί σε επιφανειακή κατάρτιση πάνω σε γλώσσες προγραμματισμού που γρήγορα παλιώνουν. Ωστόσο, η Πληροφορική δεν είναι ουδέτερη τεχνική δραστηριότητα. Κάθε τεχνολογική εφαρμογή εντάσσεται σε συγκεκριμένες κοινωνικές σχέσεις και πολιτικές επιλογές. Για τον λόγο αυτό, το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να καλλιεργεί την κατανόηση του γιατί

δημιουργούνται ορισμένες τεχνολογίες και όχι άλλες. Γιατί επενδύονται τεράστιοι πόροι σε αλγόριθμους διαφήμισης και επιτήρησης, ενώ λιγότεροι σε λογισμικό δημόσιας υγείας ή εκπαίδευσης; Γιατί η αυτοματοποίηση χρησιμοποιείται συχνά για εντατικοποίηση της εργασίας αντί για μείωση του εργάσιμου χρόνου; Για να ανοίξει στο πρόγραμμα σπουδών και στο περιεχόμενό του η συζήτηση για μια σειρά ηθικά και πολιτικά διλήμματα που συνδέονται με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της επιστημονικής εργασίας στην Πληροφορική (π.χ. προστασία προσωπικών δεδομένων, η εξάρτηση από τις πλατφόρμες, η πνευματική ιδιοκτησία, η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στον πόλεμο ή στην παρακολούθηση των πολιτών).

Για να κατανοείται ότι η Πληροφορική αποτελεί προϊόν κοινωνικής εξέλιξης: από τις ανάγκες της βιομηχανίας και της επιστήμης μέχρι τον ρόλο του στρατού, των κρατών και των πολυεθνικών στην ανάπτυξη των υπολογιστικών συστημάτων.

..... Ο δρόμος είναι μπροστά μας

Καλούμε κάθε φοιτητή και φοιτήτρια να κάνει το βήμα της οργάνωσης. Να μη συμβιβαστεί με τη μιζέρια του “είναι έτσι η αγορά”. Να μην υποκύψει στη λογική του ατομικού δρόμου και της «επιχειρηματικής επιτυχίας». Να σηκώσει κεφάλι και να παλέψει συλλογικά, μαζί με τους συμφοιτητές του, τα ταξικά σωματεία, το κίνημα. Να παλέψει, για αναβαθμισμένες σπουδές, για δουλειά με δικαιώματα, για να μη μετατραπούν τα πανεπιστήμια σε εργαστήρια πολέμου, να ανοίξει ο δρόμος για μια επιστήμη στην υπηρεσία των αναγκών του λαού.

Τα μέλη του ΚΚΕ και της ΚΝΕ στα Τμήματα Πληροφορικής παλεύουμε για την επιστήμη μας· για μια τεχνολογία που δε θα υπηρετεί τα κέρδη των λίγων, την επιτήρηση και την εκμετάλλευση, αλλά τις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες. Για σπουδές που θα μας δίνουν στέρεη και ολοκληρωμένη γνώση της επιστήμης των υπολογιστών, του προγραμματισμού, των δικτύων, της

τεχνητής νοημοσύνης και των ψηφιακών συστημάτων, συνδεδεμένες με την πρόοδο της κοινωνίας και την ευημερία του λαού. Παλεύουμε για μια Πληροφορική που δε θα μετατρέπει τον επιστήμονα σε φθινό και αναλώσιμο εργαζόμενο, ούτε τον χρήστη σε προϊόν προς εκμετάλλευση των δεδομένων του. Για μια επιστήμη που θα αξιοποιεί τις τεράστιες δυνατότητες της τεχνολογίας για καλύτερη υγεία, παιδεία, μεταφορές, επικοινωνία και προστασία από φυσικές καταστροφές. Γιατί η τεχνολογία δεν είναι ουδέτερη: Θα υπηρετεί την κερδοφορία και τους ανταγωνισμούς ή τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

Προμηθεύσου και διάβασε την έκδοση της Ιδεολογικής Επιτροπής του Κεντρικού Συμβουλίου της ΚΝΕ “Τεχνητή Νοημοσύνη: Η νέα εποχή στην τεχνολογία απαιτεί μια νέα εποχή στην κοινωνία. Σοσιαλισμός, η απάντηση τον 21^ο αιώνα”, εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή.

